

ALVEOLER HEMORAJİ SENDROMLARI

Sibel YURT, Filiz KOŞAR

Yedikule Göğüs Hastalıkları ve Göğüs Cerrahisi Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Yedikule, İSTANBUL

Alveoler, kapiller harabiyete bağlı, difüz alveoller kanama ile karakterize bir grup hastalıktır. Daha nadir olarak arteriol ve venüllerin hasarına bağlı olarak da oluşur. Pulmoner hemoraji izole olabileceği gibi ekstrapulmoner bir hastalıkla da ilişkili de olabilir^(1,2). Alveoler boşluklar içine oluşan yaygın kanama sonucu dispne, hemoptizi, anemi ve akciğer grafisinde bilateral alveoler konsolidasyonlara yol açar. Alveoler septa harabiyeti immün mekanizmalara, toksik ajanlara maruziyete bağlı olabileceği gibi, sebebi biliinmeyebilir (Tablo I).

Patogenez

Difüz alveoler hemorajinin(DAH) etyolojisinde geniş bir hastalık grubu vardır. Bu hastalıklar üç farklı histolojik tablo oluşturur. 1) pulmoner kapillerit , 2) ilimli pulmoner hemoraji 3) difüz alveoler hasar⁽³⁾. Difüz alveoler hemoraji etyoloji ve altta yatan histopatolojileri Tablo II'de gösterilmiştir.

Pulmoner Kapillerit

Pulmoner kapillerit akciğerin küçük çaplı damarlarının vaskülitidir. Kollajen vasküler hastalık ya da sistemik vaskülitin bir parçası olarak veya izole pauci-immun kapillerit veya akciğer transplant rejeksiyonunda görülebilir. Ayırt edici histolojik bulgusu alveol duvarlarında nötrofil toplanmasıdır.

Alveoler interstisyum da kapiller duvarların fibrinoid nekrozu, ödem ve nötrofili infiltrasyonla etkilenmiştir. Kapiller hasarı, kan hücrelerinin, fibrin ve nötrofillerin alveoler boşluğa eksüdasyonu izler ve difüz alveoler hemorajının histolojik görünümü oluşur.

Ilimli Alveoler Hemoraji

Ilimli alveoler hemoraji, DAH'nın belirgin inflamasyon ve nekroz olmadan kapiller endotelyal hasarınoluştuğu bir formudur, örneğin Goodpasture sendromunda kompleman aktivasyonu ve alveolo-kapiller bazal membranda immünglobulin birikmesi izlenir.

Difüz Alveoler Hasar

Difüz alveoler hemoraji ile sonuçlanan üçüncü histopatolojik oluşum difüz alveoler hasardır. Difüz alveoler hasar oportunistik infeksiyon, inhalasyon hasarı, ilaç toksisiteleri ya da kollajen vasküler hastalıklarda gelişen akut immunolojik pnömonilerin neticesinde gelişebilir. Akut respiratuvar distres sendromunda görülen histolojik bulgudur. Histolojik olarak alveoler ve interstiyel ödem ve alveolde proteinöz eksuda toplanması ve hyalin membran oluşumu görülür.

Tablo I: Alveoler hemoraji mekanizma ve serum belirteçleri

Alveoler Hemoraji		
Sendrom	Mekanizma	Serum Belirtec
Goodpasture Sendromu	Antibazal membran antikor kaynaklı kapiller hasarı	Antibazal membran antikoru
Pulmoner vaskülitler		
Poliarteritis nodosa	İmmun kompleks aracılıklı hasar	İmmun kompleksler
Wegener granulomatozu	Kapiller ve/veya daha büyük damarları tutan Pauci-immun* Vaskülit	c-ANCA (proteinaz 3'e karşı antikor)
Alveoler kapillerit ± glomerulonefrit	Pauci-immun kapillerit	p-ANCA (Myeloperoksidaza karşı antikor)
Antifosfolipid Sendromu	Pauci-immun kapillerit	Antifosfolipid antikoru
Konnektif doku hastalıkları (Örn: Sistemik lupus eritematoz)	İmmun kompleks depolanması, antifosfolipid antikorlar ya da bilinmeyen	Antinükleer antikorlar, antifosfolipid antikorlar
Trimellitik anhidrid toksisitesi	Direkt toksik hasar	Yok
İdyopatik pulmoner hemosideroz	Bilinmiyor	Yok

* Pauci-immun vaskülit immunfloresan mikroskopta immunoglobulin ya da kompleman depolanmasının saptanmadığını ifade eder.

Yazışma adresi: Sibel Yurt. Yedikule Göğüs Hastalıkları ve Göğüs Cerrahisi Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Yedikule, İstanbul

Tel.: (0212) 664 17 00
e-posta:yyurtsibel@hotmail.com

Tablo II: Difüz alveoler hemorajînin etyolojik ve histopatolojik sınıflaması^[4]

Pulmoner kapillerit	Sistemik lupus eritematoz
Wegener granülomatozu	Koagülasyon bozuklukları
Mikroskopik polianjiti	Trimellitik anhidrit
İzole pulmoner kapillerit (ANCA pozitif)	Izosyanat maruziyeti
İzole pulmoner kapillerit (ANCA negatif)	Penisillamin
Sistemik lupus eritematoz	Amiadoron
Romatoid artrit	Nitrofurantoin
Mikst konnektif doku hastalığı	Mitral stenozis
Skleroderma	Subakut bakteriyel endokardit
Polimiyozit	Multipl myeloma
Primer antifosfolipid sendromu	Diffüz alveolar hasar
Henoch-Schönlein purpurası	Kemik iliği transplantasyonu
Behçet hastalığı	Kokain inhalaşyonu
IgA nefropatisi	Sitotoksik ilaç tedavisi
İdyopatik glomerulonefrit	Sistemik lupus eritematoz
Akut akciğer transplant rejeksiyonu	Radyasyon tedavisi
İdyopatik pulmoner fibroz	ARDS
Difenilhidantoin	Lenfanjiyoleyomiyomatoz
Retinoik asit toksitesi	Pulmoner venookluzif hastalık
Ülseratif kolit	Pulmoner kapiller hemanjiomatoz
Propiltiourasıl	Metastatik renal hücreli karsinom
İlimli pulmoner hemorajî	Anjiosarkom
İdyopatik pulmoner hemosideroz	Koryokarsinom

Semptom ve bulgular

Difüz alveoler hemorajide hemoptizi, dispne, ateş, anemi; solunum sistemi muayenesinde difüz raller ve alveolo-arteryel oksijen gradiyentinde artma görülebilir. Hemoptizi hafif veya masif, aralıklı ya da devamlı olabilir.

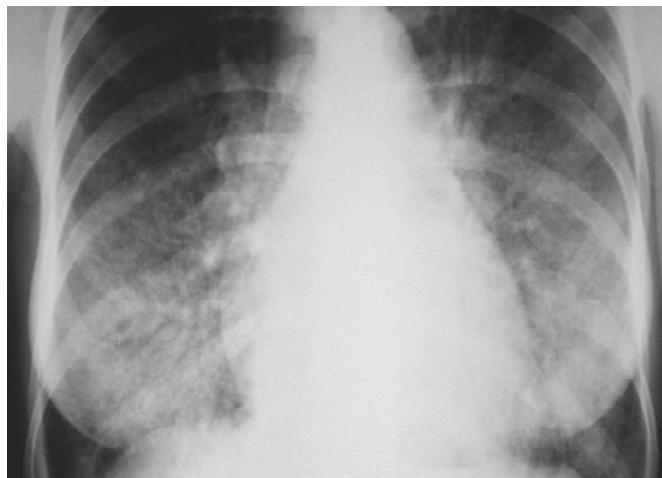
Altta yatan etyolojiye bağlı olarak kutanöz raş, görme bozukluğu, myalji, artralji ve periferik nöropati görülebilir.

Anemi sık rastlanılan bir bulgudur ve kan kaybına bağlı olduğu gibi altta yatan kronik bir hastalığa ya da renal yetmezliğine de bağlı olabilir.

Difüz alveoler hemorajinin radyolojik bulguları nonspesifikdir ve hatta bir bulgu olmayı bilir^[5]. Göğüs röntgenogramında ani gelişen bir alveoler dolum paterni sıklıkla izlenir^[6](Tablo III). Radyografik bulgular pulmoner ödem ve difüz infeksiyon görünümünden farklı değildir (Resim 1). Akut epizodun ardından 2-3 gün sonra eğer yeni bir hemorajî epizodu gelişmezse alveoler konsolidasyon rezorbe olur ve yerini retiküler paterne bırakır, 1- 2 hafta içinde de tamamen düzelir^[6].

Tablo III: Pulmoner kapilleritle birlikte difüz alveoler hemorajîyi düşündüren klinik özellikler

Klinik Özellikler
Dispne
Hemoptizi
Solunum oskültasyonunda difüz raller
Göğüs röntgenogramında alveoler dolum paterni
Hipoksemi
Anemi
Sistemik vaskülitin ekstratorasik bulguları
Normal trombosit sayısı ve fonksiyonu
Koagülasyon defektinin bulunmaması

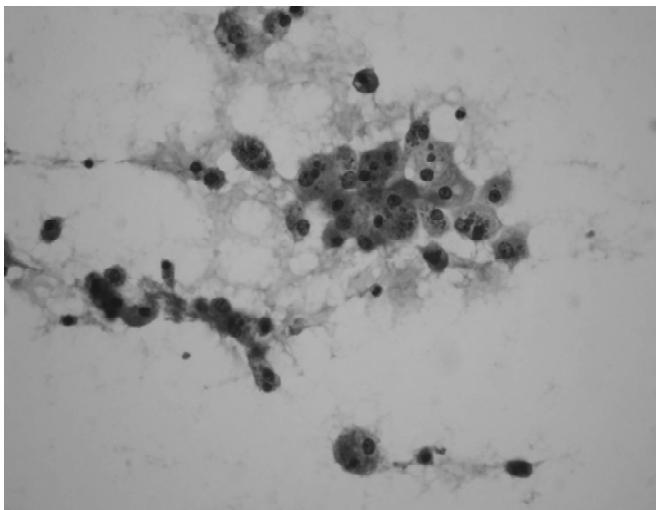
Resim 1: İdyopatik pulmoner hemosiderozlu bir hastanın PA akciğer grafisi

Tanı

Dispne, hemoptizi ve artmış alveolo-arteryel oksijen gradiyenti, anemi ve göğüs röntgenogramında difüz alveoler patern DAH'yi düşündürebilir. Bununla birlikte pulmoner ödem, tromboembolizm, infeksiyon, koagulopatiler, üremi de aynı bulgulara yol açabileceğinden tanı için daha ileri tetkiklere ihtiyaç vardır.

Difüz alveoler hemorajî, karbonmonoksit difüzyon kapasitesini artrar nedenlerden biridir. Ancak her hastada özellikle yoğun bakımda yatan hastalarda uygulanması zor bir yöntemdir. Alveoler hemorajînin akut safhasında ilk 48 saat içinde yapılması daha uygundur^[7]. BAL (bronkoalveoler lavaj) bulguları alveoler hemorajide oldukça ayırt edici ve yararlıdır. BAL sıvısının hemorajik görüntüsü DAH'yi düşündürür, ayrıca alveoler makrofajlarda hemosiderin saptanması ise daha kronik bir hemorajiyi düşündürür (Resim 2). Transbronşial akciğer biyopsisi veya torakoskopik ya da açık akciğer biyopsisi ile alveoler hemorajînin histopatolojik tanısı konabileceği gibi ayrıca altta yatan bir granülomatöz vaskülit de izlenebilir.

Pulmoner hemorajî; Wegener granülomatozu, Behçet hastalığı, Henoch-Schönlein purpurası gibi iyi tanımlanmış vaskülitik sendromlarla veya bu sendromlara tam uymayan nekrotizan sistemik vaskülitle ilişkili olarak gelişebilir. Difüz alveoler hemorajînin non immün sebepleri arasında infeksiyonlar, hemostatik bozukluklar, venöz pulmoner hipertansiyon, toksik ajanlar, üremi sayılabilir. Bağışıklığı normal olan hastalarda en yaygın alveoler hemorajî nedenleri otoimmün kaynaklı iken bağışıklığı baskılanmışlardaki en sık nedenler altta yatan infeksiyon ya da akciğer harabiyetidir. Otoimmün alveoler hemorajilerde biyopsi yapılrsa sıklıkla kapillerit saptanır. Her zaman biyopsi yapmak mümkün olmayabilir.

Resim II: Akciğer transbronşial biyopsi materyalinde hemosiderin yüklü makrofajlar

Pulmoner kapillerit tanısı

Pulmoner kapillarit histopatolojik bir tanıdır. Transbronşial biopsi ve açık akciğer biopsisi ile tanı konulabilir. Mekanik ventilasyona bağlı olan hastalarda veya üremik koagülopatisi olan hastalarda biyopsi almak mümkün olmayabilir. Pulmoner kapillarit tanısı da sadece histopatolojik bir tanıdır ve altta yatan etyolojiyi her zaman belirtmez. Bazı laboratuar araştırmaları tanıya yardımcı olabilir (Tablo IV). ANCA gibi bazı otoantikorlar Wegener Granülomatozu, mikroskopik poliarterit, idyopatik pulmoner renal sendrom gibi etyolojilerin tanısında yardımcı olur. Sitoplazmik ANCA (c-ANCA), antiproteinaz 3 (PR 3) ü tarifler ve Wegener Granülomatozu için oldukça spesiftir^[8,9]. Perinükleer ANCA (p-ANCA) antimiyeloperoksidaz antikorunu tarifler ve mikroskopik poliarterit ve idyopatik pulmoner renal sendromda pozitif saptanır.

Tablo IV: Pulmoner kapilleritin tanısına yardımcı yöntemler

Laboratuar Yöntemleri
ANCA
Sitoplazmik
Perinükleer
ANA
Anti-ds DNA Antikoru
Kompleman düzeyleri
Romatoid faktör
Antiglomeruler bazal membran antikorları
Krioglobulinler
Eritrosit sedimentasyon hızı
Diğer Yöntemler
Sirküle eden immünkompleks düzeyleri
İdrarın mikroskopik incelenmesi
Sinüslerin radyolojik değerlendirilmesi
Nekrotizan glomerulonefrit için renal biyopsi
Lökositoklastik vaskülit için cilt biyopsisi

Tedavi edilmemiş SLE'li hastaların %95 inde ANA pozitifdir. Anti-ds DNA, SLE 'li hastaların % 50-75 inde bulunur. Anti-ds DNA pozitifliği ve C3 ün düşük bulunması SLE için %100 tanı koydurucudur^[10].

Doku immünflorösan çalışmaları ve serum ABMA (antiglomerul bazal membran antikoru) ölçümü Goodpasture sendromu için %97 sensitif, %98 spesifik bulunmuştur^[11]. Alveoler ve glomerüler bazal membranlarda immünglobulin depolanmasının gösterilmesi de bu sendrom için altın standarttır. Pulmoner kapillerit tanısını destekleyen laboratuvar bulguları Tablo IV'te gösterilmiştir.

TEDAVİ

Wegener granülomatozlu hastalarda 2 mg/kg/gün siklofosfamid ve 1 mg/kg/gün prednizon tedavisi ile %91 hastada düzelme, %75 hastada remisyon sağlanmıştır. Fulminan gidiş gösteren vakalarda siklofosfamid 4-5 mg/kg/gün ve prednizon 2 mg/kg/gün başlanabilir^[12].

Mikroskopik poliarteritlerde prednizolon ve sitotoksik ajanların (siklofosfamid yada azatioprin) kombinasyonu kullanılabilir^[13]. SLE'li hastalarda yüksek doz kortikosteroid kullanılabilir. Mortalite oldukça yüksektir. Kortikosteroid ve siklofosfamid ya da azatioprin kombinasyonu ve plazmaferez uygulanabilir^[14].

Goodpasture sendromunda kortikosteroid ve sitotoksik ajanlar kullanılabileceği gibi plazmaferezden de iyi sonuçlar alınmıştır. Plazmaferezde ABMA'ları hızlı bir şekilde temizlenir ve renal yetmezlik gelişmesi geciktirilebilir^[15]. Pulmoner hemoraji gelişen Goodpasture'lu hastalarda bolus tarzda metilprednizolon (1 gr I.V. 1-3 gün) uygulanması hemorajinin gerilemesini sağlayabilir^[15].

İdyopatik pulmoner renal sendrom, Behcet hastalığı, HSP (Henoch Schönlein purpurası), IgA nefropatisi, antifosfolipid sendromunda da kortikosteroid ve siklofosfamid etkili olabilir. Behcet ve antifosfolipid sendromunda tek başına kortikosteroid de etkili olabilir^[16,17].

Pulmoner ödem tanısı dışlandıktan sonra fulminan DAH'de pulmoner kapillaritten şüphelenildiğinde kanıtlanmış sistemik bir hastalık olmadan da kortikosteroid (1-2 mg/kg/gün) ve siklofosfamid (2-5 mg/kg/gün) şeklinde başlanabilir (veya 3 gün bolus tarzda 1 gr I.V. metilprednizolon da başlanabilir). Enfeksiyon kesin olarak dışlanıncaya kadar geniş spektrumlu antibiyotikler tedaviye eklenmelidir. Renal hastalığa ait bulgular varsa ve Goodpasture sendromu ayırcı tanıda bulunuyorsa plazmaferez de uygulanmalıdır.

Kortikosteroid ve siklofosfamidle kombine tedavide immunsupresyona bağlı *Pneumocystis carinii* enfeksiyonu riski nedeniyle profilaktik tedavi başlanabilir aynı şekilde tüberküloz için de profilaktik tedavi başlanabilir.

Sonuç olarak DAH nin geniş bir etyolojik ve histolojik ayırcı tanısı olması nedeniyle klinik ve patologların ortak çalışması ve klinik, laboratuvar ve patolojik bulguların birlikte değerlendirilerek spesifik bir tanıya gidilmesi ve hızlı bir şekilde tedavinin başlaması önemlidir. Immunsupresif tedavi uygulanacak olması nedeniyle infeksiyon nedenlerinin dışlanması ve *P. carinii* ve Tbc'a karşı profilaktik tedavinin başlanması gereklidir.

Spesifik Hastalıklar

Wegener Granülomatozu: Üst ve alt solunum yollarının nekrotizan granulomatöz inflamasyonudur, ayrıca fokal segmental glomerulonefrite de sebep olur. Küçük damarların vaskülitidir (kapiller, arteriol, venüller tutar)⁽¹²⁾. c-ANCA pozitifliği de tanıda yardımcıdır⁽⁹⁾. Wegener granülomatozunda akciğerler sıklıkla etkilenmesine rağmen DAH nadirdir (%10). Hemoptizi geliştiğinde DAH'den ziyade nodül ya da lokalize infiltrasyonla ilişkilidir. Difüz alveoler hemoraji epizodunu takip eden aylarda sistemik vaskülitin tipik özellikleri ortaya çıkabilir. Daha önce tanı konmuş Wegener granülomatozunda alevlenmeler sırasında da DAH görülebilir. Difüz alveoler hemoraji gelişmiş hastalarda kortikosteroid ve siklofosfamidle tedavi edilse bile mortalite oranı yüksektir⁽¹⁸⁾.

Mikroskopik Polianjiitis: MPA küçük çaplı damarları etkileyen sistemik nekrotizan bir vaskülitidir. Poliarteritis nodosanın (PAN) bir varyantı olarak düşünülür. Artrit, myozit, gastrointestinal kanama, polinöropati ve sinüzite yol açan sistemik bir hastalıktır. PAN'dan farklı küçük çaplı damarları tutmasıdır ve DAH daha sık olarak görülür. Fokal segmental glomerulonefrit ve %90 dan fazla p-ANCA pozitifliği görülür⁽⁹⁾. Churg-Strauss ve Wegener granülomatozundan farklı olarak granulomlar veya eozinofiller görülmez. PAN'da olduğu gibi olguların 1/3 ünde hepatit B ve C pozitifliği vardır. Ayrıca ANA ve romatoid faktör pozitifliği de hastaların yaklaşık %30'unda görülebilir.

SLE: Sistemik lupus eritematozlu hastalarda DAH nadir olarak görülür ancak ciddi bir komplikasyondur, mortalite oranı yüksektir (%50)⁽¹⁹⁾. Alveoler hemorajî komplikasyonu ile seyreden SLE'li hastaların klinik ve radyolojik özellikleri diğer alveoler hemorajilerle benzerlik gösterir. Pulmoner hemorajî gelişmiş hastaların akciğer biyopsisinde küçük çaplı damarların ve alveol duvarlarında subendotelyal olarak dağılım gösteren immün kompleks depolanmaları elektron

mikroskopisinde izlenmiştir⁽²⁰⁾. Alveoler hemorajî, sistemik lupus eritematozlu hastada difüz pulmoner infiltrasyonlara yol açabilecek oportunistik enfeksiyonlar, lupus pnömonitis, konjestif kalp yetmezliği ve pulmoner embolizm gibi diğer komplikasyonlarından ayırt edilmelidir. Diğer etyolojilerin dışlanabilmesi için akciğer biyopsisi gerekebilir. Ancak solunum yetmezliği olan fulminan alveoler hemorajili veya yoğun bakım şartlarındaki hastalarda torakoskopik ya da açık akciğer biyopsisi alınamayabilir. Bununla birlikte bu gibi durumlarda bronkoskopi ile BAL ve transbronşial biyopsi alınabilir. Transbronşial biyopsi ciddi solunum yetmezliği durumlarında ertelenebilir.

Goodpasture Sendromu: Goodpasture sendromu

DAH ve glomerülonefrite yol açan bir hastalıktır. Alveol ve glomerül bazal membranındaki tip IV kollajene karşı gelişen antikorlar bu hastalıktan sorumludur. Bu antibazal membran antikorları kanda ve/veya alveol kapiller duvarı ve glomerüllerde IgG'nin lineer depolanması, immünfloresan boyama ile gösterilebilir^(2,21). Etyolojisi bilinmez ancak inhale hidrokarbonlar veya viral hastalıkların özellikle influenzanın risk faktörü olabileceği söylelmıştır⁽²¹⁾. Bir çok hasta progresif dispne, yaygın alveoler infiltratlar, hipoksemi ve hemoptizi ile başvurur. Good-Pasture sendromunun en belirgin özelliği glomerülonefritin olmasıdır. Mikroskopik hematüri ya da proteinüri hemen hemen her zaman izlenir. Azotemi yaklaşık % 55-70 oranında bildirilmiştir⁽²¹⁾. Tedavi edilmezse renal sorunlar ilerler ve günler ve haftalar içinde yetmezlik gelişebilir. Serumda antiglomerüler bazal membran antikorlarının ELISA yöntemi ile gösterilmesi sensitif (%95), spesifik (%97) olabilir ancak bu testi yapabilecek laboratuvar sayısı oldukça azdır⁽²¹⁾. Serum antikor testleri beklenirken perkütan renal biyopsi yapılabilir. İşık mikroskopisinde proliferatif ya da nekrotizan glomerülonefrit görülebilir. Immün floresan boyama ile glomerüllerde IgG'nin ve komplemanın (C3) lineer depolanmasının gösterilmesi patognomoniktir. Akciğer biyopsisi nadiren gerekir. Renal biyopsinin histolojik bulguları tanıda genellikle yeterlidir. Akciğer biyopsisi yapıllırsa histopatolojik bulgular immün aracılık hemorajik sendromlarla aynıdır. Immünfloresan boyama tanısal olabilir ancak bu yöntemin akciğer dokusunda uygulanmasında teknik zorluklar vardır. Akciğer dokusunda IgG depolanması gösterilemeyebilir.

İdyopatik Pulmoner Renal Sendrom: Hızlı ilerleyen glomerülonefrit ve pulmoner hemorajî ile karakterize ve başka organ tutulumu göstermeyen bir sendromdur. p-ANCA pozitifliği görülebilir ve WG'e ait bir bulgu olmadan c-ANCA pozitifliği de bir vakada gösterilmiştir^(9,22). Glomerüllerde IgG ve C3 depolanması da görülebilir⁽²⁾.

Vasküler hasarın segmental dağılımı, nötrofil infiltrasyonu ve fibrinoid nekroz histopatolojik bulgulardır. Renal hasarın süresine bağlı olarak değişen derecelerde glomerüler fibrozis ve sklerozis görülebilir. Akciğer etkilendiğinde histopatolojik bulgular nonspesifikir ve sadece kapillerit ve intraalveoler hemoraji izlenir.

Behçet Sendromu: Behçet sendromu 1937'de Türk dermatolog Hulusi Behçet tarafından tanımlanan iridosiklit, oral aftöz ve genital ülserlerin görüldüğü bir sendromdur⁽²³⁾. Santral sinir sistemi, eklemler, büyük arter ve venler, cilt tutulumu, böbrekler, epididim, kalp ve akciğerleri tutabilir. Pulmoner tutulum nadirdir ve her çapta arter, ven ve septal kapillerleri tutar ve epizodik hemoptiziler görülebilir. Pulmoner arterlerde anevrizmalar ve trombozlar görülebilir. Yaygın pulmoner kapillarit, pulmoner anevrizmanın rüptürü veya pulmoner infarkt sonucu pulmoner hemoraji görülebilir (23).

Henoch Schönlein Purpurası: Palpabl purpura, artralji ya da artrit, abdominal ağrı, gastrointestinal kanama, renal ve pulmoner tutulumun görüldüğü bir klinikopatolojik sendromdur. her yaş grubu etkilendiği gibi daha çok çocukların hastalığıdır⁽²⁴⁾. Generalize küçük damarların bir vaskülitidir ve IgA immün kompleks depolanması izlenir. Ayrıca sirküle eden IgA immün kompleksleri de saptanabilir (24). HSP'da pulmoner tutulum nadirdir ve %6.5 oranında görülebilir⁽²⁴⁾. Difüz alveoler hemoraji ya da akciğer infarktı görülebilir.

IgA nefropatisi: IgA nefropatisi semptomatik hematürünün de görüldüğü kendini sınırlayan bir hastalıktır. Henoch Schönlein purpurasının daha hafif bir formu olabileceği düşünülmektedir (25). IgA içeren immün komplekslerin mezenkimal depolanması ile karakterizedir. Pulmoner hemoraji nadir bir komplikasyondur (25).

Antifosfolipid sendromu: Tekrarlayan arteryal ve/veya venöz trombozlar, trombositopeni ve tekrarlayan fötal kayıplarla karakterize bir sendromdur⁽¹⁷⁾. Tanı yanlış pozitif VDRL ve lupus antikoagulanı ve/veya pozitif antikardiolipin antikorlarının varlığı ile desteklenir. DAH nadir olarak görülür. Pulmoner tutulum nadirdir ve tekrarlayan tromboembolilere bağlı pulmoner hipertansiyon, primer pulmoner hipertansiyon, pulmoner kapillarit ve ARDS görülebilir⁽¹⁷⁾. Antifosfolipid sendromundaki alveoler hemoraji, immün kompleks depolanmasıyla birlikte olan alveoler kapillarite ve akciğerde mikrovasküler trombozisle birlikte olabilir.

İdyopatik pulmoner hemosideroz: Difüz alveoler hemorajinin tekrarlayan bir formudur ve çocuklarda daha sık görülür, yetişkinlerde de %20 oranında görülür ve

erkekler daha çok etkilenir. Klinik özellikleri immün sebepli alveoler hemorajilerle aynıdır ancak extrapulmoner ya da renal tutulum izlenmez. Tekrarlayan alveoler hemoraji epizodları nedeniyle demir eksikliği anemisi gelişir. Yaklaşık % 25 oranında uzun dönem spontan remisyon görülebilir. Ciddi alveoler hemorajije bağlı olarak da ogluların yaklaşık %30' u hayatını kaybedebilir. Difüz alveoler hemorajinin uzun dönem komplikasyonu olarak kronik obstruktif akciğer hastalığı ve pulmoner fibrozise bağlı restriktif bozukluk gelişebilir. Etyolojisi bilinmemektedir; çocuklarda inek sütü hipersensivitesi, çölyak hastalığı, IgA monoklonal gammopati ve otoimmun hemolitik anemi gibi hastalıklarla ilişkisi olabileceği ileri sürülmüşse de kesin bir bağlantı kurulamamıştır. Tanı diğer etyolojik nedenlerin dışlanması ile konur⁽²⁶⁾. Nadir görülen bir hastalık olmasıyla birlikte optimal tedavi yöntemi belli değildir. Kortikosteroid ve sitotoksik tedaviler denenmiştir. Akut epizodlar sırasında kullanılır ve tedricen azaltılır. Uzun dönem takiplerde bu tedavi yöntemlerinin rolü açık değildir.

KAYNAKLAR

- Albelda SM, Gefler WB, Epstein DM, Miller WT. Diffuse pulmonary hemorrhage: a review and classification. Radiology 1985; 154: 289-97.
- Leatherman JW, Davies SF, Hoidal JR: Alveolar hemorrhage syndromes: diffuse microvascular lung hemorrhage in immun and idiopathic disorders. Medicine 1984; 63: 343- 61.
- Specks U. Diffuse alveolar hemorrhage syndromes. Curr Opin Rheumatol 2001; 13: 12- 7.
- Schwarz MI. Diffuse alveolar hemorrhage. In: Schwarz MI, King TE, eds. Intertstitial lung disease. 3rd ed. Hamilton, ON:BC Decker, 1998: 535- 58.
- Primack SL, Miller RR, Müller NL. Diffuse pulmonary hemorrhage: clinical, pathologic and imaging features. Am J Radiol 1995;164: 295- 300.
- Müller NL, Miller RR. Diffuse pulmonary hemorrhage. Radiol Clin North Am 1991; 29: 965- 71.
- Leatherman JW, Davies SF, Hoidal JR. Alveolar hemorrhage syndromes. Medicine 1984; 63: 343- 61.
- Gross WL, Csernok E. Immunodiagnostic and pathophysiologic aspects of antineutrophil cytoplasmic antibodies in vasculitis. Curr Opin Rheumatol 1995; 7: 11- 9.
- Bosch X, Lopez-Soto A, Mirapeix E et al. Antineutrophil cytoplasmic autoantibody-associated alveolar capillaritis in patients presenting with pulmonary hemorrhage. Arch Pathol Lab Med 1994; 118: 517- 22.
- Shoenfeld Y, Andre-Schwartz J, Stollar BD, et al. Anti-DNA antibodies.

- In: Lahita RG, ed. *Systemic lupus erythematosus*. New York: John Wiley, 1987; 213- 55.
11. Wilson CB, Dixon FJ. Renal injury from immun reactions involving antigens in or of the kidney. In : Brenner BM, Stein J, eds. *Contemporary issues in nephrology(vol 3)*. New York: Churchill Living Stone, 1979; 35- 66.
  12. Fauci AS, Haynes BF, Katz P, et al. Wegener's granulomatosis: prospective clinical and therapeutic experience 85 patients for 21 years. *Ann Intern Med* 1983; 98: 76- 85.
  13. Savage COS, Winearls CG, Jones S, et al. Prospective study of radioimmunoassay for antibodies against neutrophil cytoplasm in diagnosis of systemic vasculitis. *Lancet* 1987; 1: 1389- 93.
  14. Brasington RD, Furst DE. Pulmonary disease in systemic lupus erythematosus. *Clin Exp Rheumatol* 1985; 3: 269- 76
  15. Jonhson JP, Moore JJr, Austin HA III, et al. Therapy of anti-glomerular basement membrane antibody disease:analysis of prognostic significance of clinical, pathologic and treatment factors. *Medicine* 1985; 64: 219- 27.
  16. Gamble CN, Weisner KB, Shapiro RF. The immun complex pathogenesis of glomerulonephritis and pulmonary vasculitis in Behcet's disease. *Am J Med* 1979; 66: 1031- 39.
  17. Gertner E, Lie JT. Pulmonary capillaritis, alveolar hemorrhage and recurrent microvascular thrombosis in primary antiphospholipid syndrome. *J Rheumatol* 1993; 20: 1224- 28.
  18. Stokes TC, McCann BG, Rees RT, et al. Acute fulminating intrapulmonary haemorrhage in Wegener's granulomatosis. *Thorax* 1982; 37: 315- 16.
  19. Carette S, Macher AM, Nussbaum A, et al. Severe, acute pulmonary disease in patients with systemic lupus erythematosus. *Semin Arthritis Rheum* 1984; 14: 52- 9.
  20. Churg A, Franklin W, Chan KL, et al. Pulmonary hemorrhage and immun-complex deposition in the lung. *Arch Pathol Lab Med* 1980; 104: 3088- 91.
  21. Kelly PT, Haponik EF: Goodpasture's syndrome: molecular and clinical advances. *Medicine (Baltimore)* 73: 171- 185, 1994.
  22. Sanchez M, Bosch X, Mrtinez C, et al. Idiopathic pulmonary renal synrome with antiproteinase 3 antibodies. *Respiration* 1994; 61: 295- 99.
  23. Slavin RE, deGroot WJ. Pathology of the lung in Behcet disease. *Am J Surg Pathol* 1981; 5: 779- 88.
  24. Leavitt RY, Fauci AS. Pulmonary vasculitis. *Am Rev Respir Dis* 1986; 134: 149- 66.
  25. Lai FM-M, Li EKM, Suen MXM, et al. Pulmonary hemorrhage: a fatal manifestation of IgA nephropathy. *Arch Pathol Lab Med* 1994; 118: 542- 46.
  26. Turay UY, Ergun P, Erdogan Y, et al. Idiopathic pulmonary haemosiderosis. *Tuberk Toraks*.2004; 52: 382- 5.